

Подобни прошения се изпратиха по онова врѣме до редактора на в. „Вѣкъ“ и отъ други мѣста за великия везиръ, които му се и прѣдадоха, но тозъ пътъ чрѣзъ главния му секретаръ. Дава се тукъ мѣсто на три още такива прошения, находещи се въ оригиналъ между запазенитѣ книжа у редактора на тоя вѣстникъ, именно, едното отъ Севлиево, другото отъ Ловечъ, а третото

нова конституция на държавата, конституция, която не се нарушава, но се допълнява, напротивъ, отъ послѣдния царски ферманъ“.

Ето сега какъ се изразяваше прѣзъ лѣто 1867 Фуатъ-Паша, министъръ тогава на иностранныитѣ дѣла въ единъ извѣстенъ мемоаръ, отправенъ по приспособлението на Хати-Хумаюна до повѣреницитѣ на Високата Porta при великитѣ сили:

„Членъ 17-й. Приемането на немусулманитѣ подданници въ османската войска посрѣщна спѣнки, произходящи, почти изключително, отъ отвращението, което вдѣхва на не мусулманитѣ подданници военната служба. Но правителството, далечъ отъ да напусне идеята за приспособлението на тази мѣрка, която се обръща изключително въ полза на мусулманитѣ, които сега сами теглятъ даждието на кръвта, търси срѣдствата да введе не мусулманский елементъ въ войската, било чрезъ самоволно записване, било чрезъ други условия, които могатъ да отблъснатъ отвращението или предразсѣдицитѣ, които още сѣществятъ. При всичко това, сѣществуватъ въ османската войска два смѣсени полка казаци, сирѣчь, състоящи отъ Христиене и Мусулмани.“

„Не знаемъ какви сж били *посрѣщнатитѣ спѣнки*, произходящи най-паче отъ отвращението на не мусулманскитѣ подданници за военната служба. Въ всѣки случай, врѣмето види се чувствително да е подѣйствовало и въ това отношение, и онова, което е било преди деветъ години, за не мусулманскитѣ елементи, отвръщение, види се да се е преобърнало днесъ въ жарко желание.“

„Това желание, изразено и представлявано тѣй законно, както прави горното прошение, нѣма съмнѣние, че ще се вземе во внимание и ще се изучи изново отъ правителството. А понеже всичкитѣ актове показватъ, че установлението на равенството въ всѣко отношение му е присърдце и една отъ най-голѣмитѣ негови грижи, то не прѣмънно ще се рѣши да подложи и тозъ въпросъ на испитъ и на зрѣли размисления...“.

Въ въпросното прошение се говори още и за приемането на българския езикъ въ управлението въобще. За този въпросъ, обсъжданъ и по-напрѣдъ на друго мѣсто въ в. „Вѣкъ“, казва се сега въ сжщитѣ коментарии каквото трѣба, между друго, че „никога българинътъ не ще може да разумѣ гражданскитѣ права, които му се отстъпятъ, или гражданскитѣ длѣжности, които му се налагатъ, до като, въ изпълнението на тия права и на тия длѣжности, не се послужи той съ матерния си языкъ“.